

O'ZBEKISTONDA KEKSAYGAN AYOLLAR UCHUN KIYIM- KECHAK DIZAYNIDAGI HOZIRGI DAVLAT VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI

D. U. Yusupova

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti
Yengil sanoat texnologiyasi va dizayn fakulteti magistranti
yusupovadilfuza1993@gmail.com

M.X. Sovridinova

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti
Yengil sanoat texnologiyasi va dizayn fakulteti magistranti

ANNOTATSIYA:

Kiyim jamiyat moddiy va ma'naviy madaniyatining tarkibiy qismidir. Bir tomondan, u inson mehnati mahsuli sifatida ma'lum bir moddiy qiymatga ega bo'lib, ma'lum bir ehtiyojlarni qondirsa, ikkinchi tomondan u amaliy-bezak san'ati namunasi hamdir. Me'moriy inshootlar, mehnat va turmush qurollari singari kiyim ham ma'lum bir tarixiy davr, mamlakatning tabiiy iqlim sharoiti, xalqning milliy o'ziga xosliklari va uning go'zallik haqidagi tasavvuri haqida ma'lumot beradi. Yaxshi kiyinish - o'ziga xos san'at. Kishi bu san'atni egallashi uchun moda talablariga rioya qilibgina qolmay (moda bilan moda jurnallari, vaqtli matbuotning modaga bag'ishlangan sahifalarida bosiladigan materiallar orqali tanishib turish mumkin), o'z estetik didini ham uzluksiz tarbiyalashi kerak. Didni tarbiyalash uchun qonunlarni me'yor va garmoniya tushunchalariga asoslangan san'atning barcha turlari bilan tanishib borish lozim. Yaxshi did avvalo orastalik namoyon bo'ladi. Orastalik birinchi navbatda ansambilning, ya'ni kiyim bilan poyabzal, boshkiyimi, sumka, qo'lqoplar rangi va shakllari uyg'unligi demakdir.

KALIT SO'ZLAR:

Zamonaviy kiyimlar, kimyoviy rangi, bezak, detal, kontrast, bosh kiyim, yupka.

Kostyum orastaligi uning bezaklari, detallari, qismlaridagi uyg'unlashgan ranglar me'yor bilan ham bog'liq. Zamonaviy modadagi kiyimda ranglar majmui bir yoki ikki rangdangina iborat bo'la olmaydi. Kiyimlarda ko'pgina ranglarning och, to'q va murakkab birikmasi mavjud bo'ladi. Bir rangning och, to'q xillaridan yoki bir-biriga yaqin ranglar (zangori bilan ko'k, to'q sariq bilan jigar rang)dan, shuningdek, mayin ranglar oqish, sarg'ish, pushti rang, moviy va shu kabilar) dan foydalanib orastalikni ta'minlash oson. Oq bilan qora, ko'k bilan oq ranglarni ham muvofiqlashtirib orastalikka erishish mumkin. Lekin, umuman, kontrast muvofiqlikdir. Bu ranglarning o'zaro muvofiqligini - me'yor bir modelda saqlay bilish kerak. Orastalik bilan kiyilgan kiyim uning aniq sharoitda munosibligi, kishining mashg'uloti, voqea, muhit va shuning kabilar bilan muvofiqligi hamdir. Kiyinishda orastalikning tosktrisi didsizlik belgisi sifatida namoyon bo'luvchi bachkanalikdir. Ish joyida katta isirg'a, serhasham taqinchoqlar taqish, bashang kiyinish bir-biriga rangi nomunosib kiyimlar kiyish, tor yoki o'ta keng yupka, shim kiyish bachkanalikdir hamda modani buzish demakdir, agar buni moda deb da'vo qilinsa, bu didsizlikdir. Zamonaviy modalarni inkor etuvchi ayrim kishilar «bizlar modaga asoslanib kiyinamiz» deb o'ylashadi. Lekin ular yangilashdilar. Modasiz kiyim yo'q. So'nggi modada kiyinish mumkin, juda eskirgan, vaqti sal o'tgan modalarda ham kiyinish mumkin. Kiyim atrofdagilar ko'z o'ngida kishi gavdasini kulgili ko'rinmasligi kerak. Birinchi navbatda, yaxshi kiyinish yaxshi didga bog'liq kayfiyatiga e'tiborsizlik bilan qarayotganini ko'rsatadi.

20-30-40 yoshlarda hayot qizg'in, ranglar va yorqinlikni xohlaydilar. Va nafaqat hayotda, his-tuyg'ular va hissiyotlarda. Har bir inson mustaqil ravishda o'z sovg'asini yaratishi, butun kun uchun kayfiyat va ritmni o'rnatishi mumkin. Yoshlik yorqinlik va hissiylik bilan bog'liq. Bu yosh xonimlar shaklida

kuzatilishi mumkin bo'lgan xususiyatlar. O'rta yoshli ayollar o'zlarining tasvirlari uchun ham hissiy, ham kiyim tanlashda o'zini tutib turishga harakat qilishadi. Biroq, ular har doim ham muvaffaqiyatga erisha olmaydilar, aksariyat hollarda kulgili va yaramas yozuvlar siljib, hayotga rang qo'shadi. Ammo 60 yoshdan keyin ayollar nima qilishlari kerak? Ularning shkaflari zerikish va xiralashishga mahkummi? Afsuski, zamonaviy stilistlar va moda dizaynerlari ko'p e'tiborlarini yoshlik va tetiklikka bag'ishlaydilar, ba'zida yetuklik va tajribani unutishadi. Voyaga etgan ayollar ham zamonaviy, zamonaviy va oqlangan ko'rinishi mumkin. Shkafni to'ldirishga va tasvirlarni yaratishga ehtiyotkorlik bilan yondashish kifoya.

Agar yosh qizlar o'zlarining shkaflarida nima bo'lishi kerakligi haqida haqiqatan ham o'ylamasalar, unda 60 yoshdan keyin kekxa ayollar uchun moda ko'proq talabchan bo'ladi. Teatrda ish joyiga, sayrga, do'stlar bilan uchrashuvga, qandaydir tantanali tadbirga borishda kekxa ayollar kiyim tanlashga katta e'tibor va g'amxo'rlik bilan murojaat qilishi kerak. To'g'ri tanlangan buyumlar ayollarning did tuyg'usini aks ettiruvchi yagona ansamblni yaratadi. Kekxa ayollar uchun asosiy shkaf nima? O'zbekistonda 60 yoshdan oshganlar uchun stilistlar quyidagi muhim elementlarni tanlashni tavsiya etadilar: har kuni uchun liboslar (taxminan 3-5 dona turli xil uslublar, uslublar va ranglar); kechki liboslar (asosan ipak yoki brokadadan qilingan); kundalik foydalanish uchun yubkalar (ko'ylaklarda bo'lgani kabi, tanlov uchun bir nechta turli xil variantlar mavjud); shimlar (to'g'ri kesilgan, keng kesilgan, yoz uchun engil matolardan yasalgan, sovuq mavsum uchun qalin matolardan tikilgan, barcha holatlar uchun kiyimning tejamkor versiyasi);

klassik jinslar (ikkita juftlik etarli);

kurtkalar, kardiganlar, kurtkalar;

sviterlar, jumperlar, ingichka kaşmir bluzkalar;

zamonaviy bluzkalar, oqlangan ko'ylaklar;

yomg'ir ko'ylagi yoki ko'ylagi (har xil holatlar uchun 2 xil variant bo'lishi yaxshiroq);

palto, mo'ynali kiyim, qo'y terisi (ayolning xohishi va didiga qarab).

Kiyim tanlashda kekxa ayollar qoidaga rioya qilishi kerak: klassik, qisqa, ayollik va nafislik. Ushbu mezon nafaqat kiyim uslubi va rangida, balki bitta ansambldagi kiyimning turli elementlarining uyg'unligida ham hisobga olinadi.

O'zbekistonda 60 yoshdan oshganlar uchun kiyimlar ham sodda, ham nafis, ixcham va nazokatli bo'lishi kerak. To'g'ri kesilgan xonimning uslubini ta'kidlaydi. Rang sxemasi yoshga to'liq mos bo'lishi kerak. Shuning uchun kiyimdagi ba'zi yorqin va yorqin ranglardan foydalanish nafaqat nafosatchi, balki nafaqaxo'r uchun ham noo'rin ko'rinadi. Cheklangan tinch ranglar 60 yoshdan oshgan ayollarga mos keladi. Shu bilan birga, shkafni qora narsalar bilan ortiqcha to'ydirmasligi kerak. Qora rang terining rangsizligini ta'kidlashga intiladi. Albatta, bu rang 60 yoshdan oshgan, masalan, oqlangan tekis shim yoki midi yubkada, adolatli jinsdagi kiyimlar orasida namoyish etiladigan joyga ega. Shu bilan birga, stilistlar bitta ansambl yaratib, yorqinroq elementlarning kombinatsiyasi bilan qora rang bilan o'ynashni tavsiya qiladilar. Pastel rangdagi bluza yoki jumper qora rangni uyg'unlashtirib, tasvirni umumiy idrok uchun yanada yoqimli va yumshoq qiladi.

O'zbekistonda kekxa yoshlarga mos va zamonaviy ko'rinishga ega bo'lishi uchun quyidagi rangdagi narsalarni tanlashi kerak: jigarrang va kulrang ranglarning har xil ranglari, och ko'k, tovushsiz ko'k, terakota, bordo, sharob, gilos, yalpiz, limon, sariq, bej, sutli, kulrang-oq, pastel o'rik, xira pushti va boshqalar. Bir qarashda ko'p qatlamli bo'yoqlardan qochish kerak, bitta yoki ikkita rang etarli. 60 yoshdan oshgan ayollar ajoyib uslub va did bilan ajralib turadi. Shuning uchun yorqin va rang-barang nashrlari bo'lgan kiyimlar ularga mos kelmaydi. Kekxa ayollar geometrik naqshli yoki bezak shaklida bosilgan narsalarga qarashi mumkin. Matolarda bunday naqshlar uyg'un va nuqsonli ko'rinishi muhim, shunda "60 yoshdan oshgan" ayol tomoshabin o'zi bo'lib munosib ko'rishi kerak. 60 va undan katta yoshdagi zamonaviy va zamonaviy kiyimlar nafislik va nafislikni birlashtiradi. Klassik va an'anaviy libosga tobora ko'proq e'tibor qaratilmoqda. Xotin-qizlar va romantikalar, shuningdek, har ikkala alohida kiyim elementlariga va xonimlar tomonidan yaratilgan tasvirlarga xosdir. Klassik tendentsiyaga qaramay, yetuk yoshdagi ayollarning narsalari ma'lum bir zo'ravonlik bilan ajralib turadi. Buni xonimning uslubi va didiga ishora qiluvchi kiyimlarning ranglari va uslublarida ko'rish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Плакцина Э.Б., и др. История костюма. Стили и направления. Москва, 2003.
2. Jabborov I. O 'zbeklar: turmush tarzi va ma'daniyati. - T.: "O 'qituvchi", 2003.
3. O'quvchilik buyumlarini loyihalash va texnologiya asoslari darslarida yangi axborot texnologiyalarini qo'llashning pedagogik shart-sharoitlari. Magistrlik dissertatsiyasi. — O .: 2007. — 98 b